

**Вигівська І.М., к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку і аудиту,
Барчак Т.П., аспірант**

Державний університет «Житомирська політехніка»

ЗВІТНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО РИЗИКИ НАДАННЯ БЛАГОДІЙНОЇ ФІНАНСОВОЇ ДОПОМОГИ УЧАСНИКАМИ ООС (АТО) І ПОСТРАЖДАЛИМ У ЗОНІ ЇХ ПРОВЕДЕННЯ

Виявлення та відстеження фінансових потоків, що можуть бути пов'язані з терористичною діяльністю та сепаратизмом, а також розуміння механізмів отримання терористичними організаціями, використання та управління такими фінансовими ресурсами є одним із інструментів протидії фінансуванню тероризму та його існування в цілому. Джерелами фінансування діяльності терористичних угруповань може бути легальне фінансування: кошти, отримані від благодійних організацій та законних форм бізнесу, зокрема при вертикальному фінансуванні значні обсяги фінансових ресурсів надаються централізовано: державами, зацікавленими у підтримці нестабільності в Україні, компаніями, благодійними установами або кредитно-фінансовими установами, що підтримують тероризм і сепаратизм, учасників регіональних збройних конфліктів. Тому в умовах ризиків тероризму і сепаратизму важливим питанням є формування та представлення звітної інформації суб'єктів господарювання щодо надання (виплат) благодійної фінансової допомоги учасникам АТО та ООС, членам їх сімей, особам, які постраждали в зоні проведення бойових дій, переселенцям. В цьому контексті набуває актуальності Звіт про управління.

Зі зростанням соціальної свідомості відбувається трансформація форм звітності бізнесу. Наразі наявність у звітності лише фінансових показників є недостатнім інформаційним джерелом для користувача звітності. Звітність є частиною корпоративної соціальної відповідальності бізнесу та містить економічні, екологічні і соціальні наслідки господарської діяльності та відповідні ризики. Звітність про ризики соціальної відповідальності діяльності підприємств в умовах гібридної війни та їх наслідки є складовою інтегрованою звітності суб'єкта господарювання.

Зауважимо, що наразі інформацію про ризики діяльності відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» пропонують розкривати лише у звіті про управління: «Звіт про управління подається разом з фінансовою звітністю та консолідованою фінансовою звітністю в порядку та строки, встановлені законом. ... Від подання звіту про управління звільняються мікропідприємства та малі підприємства. Середні підприємства мають право не відображати у звіті про управління нефінансову інформацію» [1, ст. 11]. Тобто відповідно до чинного законодавства звіт про управління повинен бути додатком до фінансової звітності великих і середніх підприємств та містити достовірну фінансову та нефінансову інформацію про діяльність підприємства та його стан, основні ризики і невизначеності.

Згідно до Методичних рекомендацій зі складання звіту про управління [2] великим підприємствам рекомендується включати до звіту про управління

нефінансові показники діяльності, що містять інформацію щодо впливу його діяльності, зокрема на навколишнє середовище, довкілля, соціальні питання, у тому числі питання соціального захисту працівників підприємства тощо. Серед такої інформації законотворці вбачають необхідність розкриття інформації про основні ризики, що стосуються діяльності підприємства, та які можуть спричинити негативні наслідки. Також вимагається розкриття методів управління ризиками, що наводяться у звіті. У випадку, якщо підприємство не визначає ризики діяльності та не здійснює управління ними чинне законодавство зобов'язує пояснити це у складі не фінансової інформації. Тобто за досліджуванням напрямом (надання благодійної фінансової допомоги в умовах ризиків тероризму і сепаратизму дійсним та колишнім учасникам АТО та ООС, членам їх сімей, фізичним особам, які постраждали в зоні проведення бойових дій, переселенцям) підприємству доцільно буде вказати у звіті методи управління такими ризиками: документальний контроль, зустрічна перевірка, облікові процедури, резервування та інше.

Методичні рекомендації зі складання звіту про управління [2] визначають, що за напрямом (розділом) «Ризики» рекомендується наводити інформацію про: політику підприємства щодо управління операційними та фінансовими ризиками (ринковий ризик, кредитний ризик, ризик ліквідності) з описом їхнього впливу на діяльність підприємства; про засоби, які використовуються підприємством для зменшення впливу таких ризиків на його діяльність тощо.

Рекомендований чинним законодавством підхід до розкриття інформації про ризики у фінансовій звітності полягає у представленні у звіті про управління інформації про види ризиків господарської діяльності, факторів впливу на них, методів управління такими ризиками, визначення ймовірного впливу їх наслідків на діяльність компанії, а також встановлення перспектив розвитку підприємства. При цьому в Методичних рекомендаціях зі складання звіту про управління відсутні пропозиції щодо приведення якісної та/або кількісної оцінки ризиків (ймовірних наслідків), що є принципово суттєвим при обранні того чи іншого методу управління ризиками підприємства.

Таким чином, у звіті про управління, який є обов'язковим додатком до фінансової звітності середніх і великих соціально відповідальних підприємств, розкривати у розділі «Ризики» інформацію про фінансові ризики компанії в умовах ризиків сепаратизму і тероризму, зокрема в частині обсягів благодійної фінансової допомоги, сформованих корпоративних фондів, депонованої суми допомоги на спеціальних благодійних рахунках фірми, а також зазначення методів управління такими ризиками через облікові та контрольні процедури.

Список використаної літератури:

1. *Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України від 16.07.99 р. № 996-XI Retrieved from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.*

2. *Про затвердження Методичних рекомендацій зі складання звіту про управління. Наказ Міністерства фінансів України № 982 від 07.12.2018 р. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0982201-18>.*